

Zdroj nákazy

Objekt, ve kterém etiologické agens (EA) přežívá a množí se je jeho zdrojem.

Může to být:

- **člověk,**
- **zvíře,**
- za určitých okolností rovněž **vnější prostředí**, kde může pobývat saprofyticky (*Legionelly*, mykózy)

(pozn.: v absolutistickém pojetí je to vždy jenom člověk nebo zvíře).

Člověk může **vylučovat EA**:

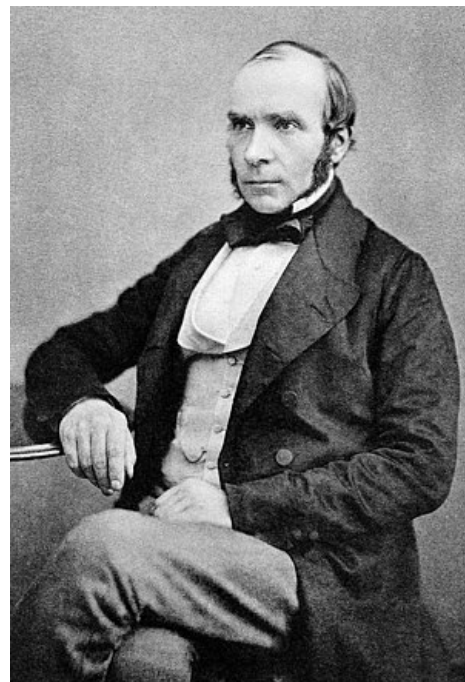
- již během **inkubační doby** (HAV, HBV) (nebezpečné z důvodu nevědomosti o vlastní infekčnosti);
- dále při vlastní **nemoci** – pacient nemocný *formou klinickou, abortivní, atypickou* nebo *inaparentní*;
- **rekonvalescent** může rovněž stále vylučovat EA (pertuse);
- Zvláštním typem zdroje je **bacilonosič** – *krátkodobý* (salmonela), *dlouhodobý/celoživotní* (břišní tyfus), *intermitentní* (v určitých obdobích).

Nemoci přenosné ze zvířat nazýváme **zoonózy** (tularémie, antrax, brucelóza, salmonelóza, Q horečka). Nejčastější zoonózou v ČR je kampylobakteriíza, druhou nejčastější je salmonelóza. Z domácích zvířat jsou zdrojem především hovězí dobytek, ovce, kozy, kachny, slepice, holubi, psi a kočky, z divoce žijících pak jeleni, srnky a drobní hlodavci.

Rezervoár nákazy je prostředí (živé i neživé), ve kterém EA přežívá, případně se množí. Může to být rovněž intermediální hostitel (plž/plh – schistosomiáza).

Pokud chceme ukončit kruh nákazy u zdroje, můžeme to udělat jeho

- **izolací,**
- **léčbou** nebo
- **usmrcením.** Třetí možnost se týká zvířat, např. při onemocnění vzteklinou. S určitými výhradami sem patří i vybijení stád krav během epidemie BSE, slintavky-kulhavky, či zabíjení ptáků u ptačí chřipky.

John Snow

Odkazy

Použitá literatura

- GEIZEROVÁ, H, et al. *Epidemiologie – vybrané kapitoly pro seminární a praktická cvičení*. 1. vydání. Praha : Karolinum, 1995. ISBN 80-7184-179-X.

Související články

- Nákazy přenášené krví